

verket indragas, samt att Kongl. Maj:t, efter vederbörandes hörande, behagade föreslå Riksdagen de vilkor och bestämmelser, som i sammanhang med indragningen lämpligen böra iakttagas.

Stockholm den 7 April 1868.

På Utskottets vägnar:

Arr. Fr:son Posse.

N:o 73.

Ank. till Riksd. Kansli d. 7 April 1868, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckta motioner, angående grundskatternas aflösande m. m.

(I. A.)

I detta ämne hafva trenne särskilda motioner vid innevarande riksdag blifvit inom dess Andra Kammare väckta och till Stats-Utskottet remitterade. Herr *Carl Larsson* har (se motion N:o 137) förnyat sin vid nästlidna års riksdag gjorda framställning om befrielse för »all jord från alla skatter och onera af hvad namn de vara må, med undantag att lika med alla andra näringar, kapitaler m. m. utgöra bevillning.» Vidare har, uti motion N:o 110, Herr *L. Ohlin* föreslagit, att den grundränta och kronotonde, som åsatts hemman och lägenheter, men anslagits stater och korpser på lön eller för annat ändamål anordnats, måtte utbytas mot kontanta årliga an-

slag, motsvarande räntans eller tiondens belopp enligt 1867 års medelmarkegång; att ifrågavarande grundskatter deremot måtte till Statsverket indragas och att, sedan Staten sålunda förvärfvat sig fri disposition öfver grundskatterna, egarne af den skattskyldiga jorden måtte förklaras icke allenast berättigade, utan äfven ovilkorligen skyldige att inlösa räntan och kronotionden, hvilket kunde ske på det sätt, att jordegaren, utöfver ränta och tionden enligt medelmarkegång, erlade en tiondel i 39 år, hvilken tiondel, som jemväl borde debiteras, uppbäras och redovisas af Statens uppbördsmän, skulle inlemnas till något af de förvaltande verken, som deraf bildade en fond, hvilken oförtryckt bibehölles och fruktburgjordes; börande denna fond under berörda 39 år, enligt motionärens åsigt, hafva vunnit den styrka och tillväxt, att räntan deraf kunde motsvara de aflösta grundskatterna, hvilka efter nyssnämnda tids förlopp skulle helt och hållet upphöra. Slutligen har Herr *C. J. Svensén* (se motionen N:o 133), jemte framställande af förslag angående de närmare bestämmelserna i fråga om aflösning af den hemman och lägenhet åsatta ränta och tionde, gjort framställning derom, att egare af hemman eller lägenhet måtte berättigas och förpligtas att med penningar verkställa en sådan aflösning efter vissa af motionären uppgifven beräkningsgrund; i sammanhang hvarmed motionären äfven väckt förslag, att frälserränta må, i likhet med annan grundränta, aflösas med sexton gånger det belopp, hvartill frälserräntan uppgår; dock att jordegaren, då han vill begagna lösningsrätten, derom underrättade räntegaren och inom ett år efter uppsägningen till denne inbetalade kapitalbeloppet.

I anledning af dessa motioner får Utskottet endast erinra, hurusom, med bifall till Rikets Ständers, uti underdånig skrifvelse den 7 Oktober 1863, derom framställda anhållan, Kongl. Maj:t under den 30 December 1864 i nåder tillsatt en komité för utredande af frågan om grundskatternas inlösen; att denna komité den 18 Juni 1866 i frågan afgifvit underdånigt betänkande; att Kongl. Kammar-kollegii och Statskontorets underdåniga utlåtande i ämnet blifvit infordradt och att Kollegierna nästlidna höst jemväl dermed till Kongl. Maj:t inkommit, men att under den tid, som sedermera förflutit, frågan icke hunnit att i vederbörande Departement beredas till underdånig föredragning så tidigt, att nådig Proposition i ämnet kunnat till innevarande års Riksdag aflåtas; och då det, enligt Utskottets tanke, icke kan vara lämpligt, att annorledes än i sammanhang med den nådiga framställning i ämnet, som Riksdagen har att förvänta, taga under ompröfning de särskilda förslag, motionärerne i fråga om grundskatternas inlösen väckt, och de öfriga i flera viktiga förhållanden djupt ingripande

ingripande förslag, som af motionärerne blifvit framställda, dels äro beroende af frågan ej mindre om grundskatternas inlösen, än äfven om försvarsverkets ordnande, hvarom nådig framställning äfven är att förvänta, dels skulle, derest afseende vid dessa framställningar borde fästas, erfordra en så omfattande utredning, som nu icke är möjligt för Utskottet att åstadkomma, hemställer Utskottet,

att motionärernes samtliga ofvanberörda framställningar icke för närvarande må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 7 April 1868.

På Utskottets vägnar:

Arv. Fr:son Posse.

Reservation:

af Herr *Carl Anders Larsson.*